

ZBIERKA  ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 2021

Vyhlásené: 17. 12. 2021

Časová verzia predpisu účinná od: 1. 12. 2022

Obsah dokumentu je právne záväzný.

489

ZÁKON

z 25. novembra 2021,

ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 201/2008 Z. z. o náhradnom výživnom a o zmene a doplnení zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení nálezů Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 615/2006 Z. z. v znení neskorších predpisov a ktorým sa mení zákon č. 310/2021 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 177/2018 Z. z. o niektorých opatreniach na znižovanie administratívnej záťaže využívaním informačných systémov verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon proti byrokracii) v znení zákona č. 221/2019 Z. z. a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

Čl. I

Zákon č. 201/2008 Z. z. o náhradnom výživnom a o zmene a doplnení zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení nálezů Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 615/2006 Z. z. v znení zákona č. 554/2008 Z. z., zákona č. 468/2011 Z. z., zákona č. 66/2018 Z. z., zákona č. 221/2019 Z. z. a zákona č. 310/2021 Z. z. sa mení a dopĺňa takto:

1. § 2 vrátane nadpisu znie:

„§ 2

Nárok na náhradné výživné

- (1) Oprávnená osoba má nárok na náhradné výživné, ak
- a) spĺňa jednu z týchto podmienok:
1. súdu bol podaný návrh na vykonanie exekúcie na vymoženie pohľadávky na výživnom z dôvodu, že rodič oprávnenej osoby alebo iná fyzická osoba, ktorej bola rozhodnutím súdu uložená povinnosť platiť výživné oprávnenej osobe (ďalej len „povinná osoba“), neplní výživovaciu povinnosť v plnej výške, v lehote a spôsobom určeným rozhodnutím súdu; lehota na plnenie výživovacej povinnosti sa na účely tohto zákona považuje za zachovanú, ak povinná osoba splní výživovaciu povinnosť v plnej výške po lehote určenej rozhodnutím súdu najneskôr do konca príslušného kalendárneho mesiaca,
 2. preukáže potvrdením Centra pre medzinárodnoprávnu ochranu detí a mládeže⁵⁾ (ďalej len „centrum“) ako prijímajúceho orgánu a odosielajúceho orgánu v oblasti vymáhania výživného podľa osobitného predpisu^{6a)} alebo podľa medzinárodných dohovorov,⁶⁾ že
 - 2a. návrh na výkon rozhodnutia vo veci vymáhania výživného bol postúpený príslušnému prijímajúcemu orgánu v cudzine alebo

- 2b. vymáhanie výživného z cudziny nie je možné; to neplatí, ak vymáhanie výživného z cudziny nie je možné z dôvodu neposkytnutia súčinnosti žiadateľa o náhradné výživné centru,
3. oprávnenej osobe nevznikol nárok na sirotsky dôchodok alebo sirotsky výsluhový dôchodok,
4. úhrn súm sirotského dôchodku a sirotského výsluhového dôchodku po jednom rodičovi je nižší ako 0,7-násobok sumy životného minima pre nezaopatrené dieťa,²⁾
- b) plní povinnú školskú dochádzku, ak je oprávnenou osobou dieťa, ktoré je povinné plniť povinnú školskú dochádzku;⁴⁾ podmienka sa považuje za splnenú, kým z písomného oznámenia riaditeľa školy nevyplynie, že zákonný zástupca nedbá o riadne plnenie povinnej školskej dochádzky tejto oprávnenej osoby.^{4a)}
- c) zdržiava sa
1. na území Slovenskej republiky alebo
 2. mimo územia Slovenskej republiky z dôvodu štúdia v cudzine a
- d) má na území Slovenskej republiky
1. trvalý pobyt, alebo
 2. prechodný pobyt, ak ide o oprávnenú osobu, ktorej sa poskytla doplnková ochrana.^{2a)}

(2) Nárok na náhradné výživné vzniká

- a) odo dňa podania žiadosti o náhradné výživné, ak sú splnené podmienky nároku na náhradné výživné podľa odseku 1 písm. a) prvého bodu alebo druhého bodu a písm. b) až d),
- b) dňom úmrtia rodiča dieťaťa, ak sú splnené podmienky nároku na náhradné výživné podľa odseku 1 písm. a) tretieho bodu alebo štvrtého bodu a písm. b) až d).

(3) Nárok na náhradné výživné nevzniká oprávnenej osobe, ktorej sa poskytuje starostlivosť v zariadení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately pobytovou formou alebo v špeciálnom výchovnom zariadení z dôvodu výkonu rozhodnutia súdu o nariadení ústavnej starostlivosti, neodkladného opatrenia alebo rozhodnutia súdu o uložení ochrannej výchovy alebo výchovného opatrenia, alebo je vo výkone väzby, alebo vo výkone trestu odňatia slobody.“.

Poznámky pod čiarou k odkazom 2 a 5a znejú:

„²⁾ § 2 zákona č. 601/2003 Z. z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

^{5a)} Nariadenie Rady (ES) č. 4/2009 z 18. decembra 2008 o právomoci, rozhodnom práve, uznávaní a výkone rozhodnutí a o spolupráci vo veciach výživovacej povinnosti (Ú. v. EÚ L 7, 10. 1. 2009) v platnom znení.“.

2. Poznámka pod čiarou k odkazu 3 sa vypúšťa.
3. § 3 vrátane nadpisu sa vypúšťa.
4. Poznámka pod čiarou k odkazu 7 sa vypúšťa.
5. § 4 vrátane nadpisu znie:

„§ 4

Výška náhradného výživného

(1) Náhradné výživné, na ktoré má nárok oprávnená osoba

- a) podľa § 2 ods. 1 písm. a) prvého bodu alebo druhého bodu a písm. b) až d), je vo výške

1. výživného určeného rozhodnutím súdu, alebo
 2. rozdielu medzi výškou výživného určeného rozhodnutím súdu a výškou zaplateného výživného povinnou osobou, ak povinná osoba neplní vyživovaciú povinnosť v plnej výške,
- b) podľa § 2 ods. 1 písm. a) tretieho bodu a písm. b) až d), je vo výške 0,7-násobku sumy životného minima pre nezaopatrené dieťa,²⁾
- c) podľa § 2 ods. 1 písm. a) štvrtého bodu a písm. b) až d), je vo výške rozdielu medzi 0,7-násobkom sumy životného minima pre nezaopatrené dieťa,²⁾ a úhrnom súm sirotského dôchodku a sirotského výsluhového dôchodku po jednom rodičovi.“.
6. V § 5 sa vypúšťa písmeno c).
Doterajšie písmeno d) sa označuje ako písmeno c).
7. § 6 vrátane nadpisu sa vypúšťa.
8. V § 7 písm. b) sa vypúšťajú slová „alebo súdom schválenou dohodou“.
9. V § 8 odsek 1 znie:
„(1) Náhradné výživné priznané podľa § 2 ods. 1 písm. a) prvého bodu alebo druhého bodu a písm. b) až d) sa vypláca preddavkovo.“.
10. V § 8 sa vypúšťa odsek 3.
Doterajšie odseky 4 a 5 sa označujú ako odseky 3 a 4.
11. V § 9 odsek 4 znie:
„(4) Ak sa zvýšila výška výživného rozhodnutím súdu spätne za obdobie, za ktoré sa náhradné výživné vyplatilo, úrad doplatí sumu náhradného výživného zodpovedajúcu rozdielu medzi novou výškou výživného a pôvodnou výškou výživného v kalendárnom mesiaci nasledujúcom po kalendárnom mesiaci, v ktorom sa o zvýšení výživného dozvedel.“.
12. V § 10 ods. 2 druhej vete sa nad slovom „výživné“ odkaz „²⁾“ nahrádza odkazom „^{6a)}“.
Poznámka pod čiarou k odkazu 6a znie:
„^{6a)} § 62 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov.“.
13. V § 11 ods. 3 písm. c) sa vypúšťajú slová „alebo súdom schválenej dohody“.
14. V § 11 ods. 4 druhej vete sa za slovo „údaje“ vkladá čiarka a vypúšťajú sa slová „o svojej osobe alebo o osobách, ktoré sa s ním spoločne posudzujú podľa § 3 a“.
15. V § 11 odsek 4 znie:
„(4) Žiadosť obsahuje meno, priezvisko, rodné číslo a trvalý pobyt oprávnenej osoby, európsky identifikátor judikatúry (ECLI) rozhodnutia súdu, na základe ktorého povinná osoba je povinná platiť výživné oprávnenej osobe, a ak žiadateľ o náhradné výživné nie je oprávnená osoba, žiadosť obsahuje aj meno, priezvisko, rodné číslo a trvalý pobyt žiadateľa o náhradné výživné. Na výzvu úradu žiadateľ o náhradné výživné doplní ďalšie údaje, ktoré sú nevyhnutné na konanie o náhradnom výživnom. Úrad osobné údaje môže spracúvať a sprístupňovať len na účel náhradného výživného.“.
16. V § 11 sa za odsek 4 vkladá nový odsek 5, ktorý znie:
„(5) Ak rozhodnutie súdu, na základe ktorého povinná osoba je povinná platiť výživné oprávnenej osobe, neobsahuje európsky identifikátor judikatúry (ECLI), žiadateľ alebo poberateľ náhradného výživného je povinný uviesť
- a) spisovú značku rozhodnutia,
 - b) dátum vydania rozhodnutia a

c) súd, ktorý rozhodnutie vydal.“.

Doterajšie odseky 5 až 9 sa označujú ako odseky 6 až 10.

17. V § 11 ods. 5 písmená a) až c) znejú:

- „a) rozhodnutie súdu, na základe ktorého povinná osoba je povinná platiť výživné oprávnenej osobe,
- b) potvrdenie súdneho exekútora o doručení návrhu na vykonanie exekúcie na vymożenie pohľadávky na výživnom súdu,
- c) potvrdenie centra o postúpení návrhu na výkon rozhodnutia vo veci vymáhania výživného príslušnému prijímajúcemu orgánu v cudzine alebo potvrdenie, že vymáhanie výživného z cudziny nie je možné,“.

18. V § 11 sa vypúšťa odsek 6.

Doterajšie odseky 7 až 10 sa označujú ako odseky 6 až 9.

19. V § 11 ods. 6 sa vypúšťa písmeno a).

Doterajšie písmená b) až f) sa označujú ako písmená a) až e).

20. V § 11 sa za odsek 6 vkladá nový odsek 7, ktorý znie:

„(7) Povinnosť priložiť písomnosti podľa odseku 6 sa považuje za splnenú, ak možno údaje v nich obsiahnuté získať z informačných systémov podľa osobitného predpisu.^{9a)}“.

Doterajšie odseky 7 až 10 sa označujú ako odseky 8 až 11.

Poznámka pod čiarou k odkazu 9a znie:

„^{9a)} Zákon č. 177/2018 Z. z. o niektorých opatreniach na znižovanie administratívnej záťaže využívaním informačných systémov verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon proti byrokracii) v znení neskorších predpisov.“.

21. V § 12 ods. 1 sa vkladá nové písmeno a), ktoré znie:

„a) bez zbytočného odkladu oznámiť úradu meno, priezvisko a adresu súdneho exekútora, ktorý bol poverený vykonaním exekúcie na vymożenie pohľadávky na výživnom,“.

Doterajšie písmená a) a b) sa označujú ako písmená b) a c).

22. V § 12 odsek 2 znie:

„(2) Na účely posúdenia nároku na náhradné výživné je na výzvu úradu

- a) Sociálna poisťovňa povinná predložiť potvrdenie o výške sirotského dôchodku, potvrdenie o nepriznaní sirotského dôchodku alebo o odňatí sirotského dôchodku,
- b) útvar sociálneho zabezpečenia⁹⁾ alebo Vojenský úrad sociálneho zabezpečenia⁹⁾ povinný predložiť potvrdenie o výške sirotského výsluhového dôchodku, potvrdenie o nepriznaní sirotského výsluhového dôchodku alebo o odňatí sirotského výsluhového dôchodku.“.

23. V § 12 odsek 4 znie:

„(4) Úrad je povinný

- a) bez zbytočného odkladu po vydaní rozhodnutia o priznaní náhradného výživného podľa § 2 ods. 1 písm. a) prvého bodu alebo druhého bodu a písm. b) až d) oznámiť súdnemu exekútorovi alebo centru poskytovanie náhradného výživného,
- b) do troch pracovných dní odo dňa doručenia oznámenia súdneho exekútora podľa osobitného predpisu^{10a)} alebo oznámenia centra podľa § 15 ods. 4 písm. c) druhého bodu oznámiť súdnemu exekútorovi alebo centru sumu preddavkovo vyplateného náhradného výživného, najviac v sume oznámenej vymożenej istiny pohľadávky na výživnom zníženej o sumu bežného výživného, ktorú má poukázať úradu,
- c) po uplynutí najmenej dvoch kalendárnych mesiacov od priznania náhradného výživného

podľa § 2 ods. 1 písm. a) prvého bodu alebo druhého bodu a písm. b) až d) oznámí orgánom činným v trestnom konaní¹⁰⁾ podozrenie zo spáchania trestného činu zanedbania povinnej výživy, ak tak už neurobila oprávnená osoba alebo žiadateľ o náhradné výživné,

- d) bez zbytočného odkladu oznámí súdnemu exekútorovi alebo centru zánik povinnosti vrátiť preddavkovo poskytnuté náhradné výživné.“.

24. V § 15 odsek 4 znie:

„(4) Ak sa výkon rozhodnutia vo veci vymáhania výživného uskutočňuje v cudzine

- a) pre viac oprávnených osôb a nemožno zistiť výšku sumy vymoženej istiny pohľadávky na výživnom príslúchajúcej konkrétnej oprávnenej osobe, suma vymoženej istiny pohľadávky na výživnom sa rozpočíta na každú oprávnenú osobu rovnomerne,
- b) časť sumy vymoženej istiny pohľadávky na výživnom najviac v sume výživného určeného rozhodnutím súdu sa považuje za sumu istiny vymoženého bežného výživného za kalendárny mesiac, v ktorom bola platba prijatá na účet centra,
- c) centrum
1. oznámi úradu ukončenie vymáhania výživného z cudziny do ôsmich dní odo dňa tohto ukončenia,
 2. oznámi úradu sumu vymoženého výživného pre oprávnenú osobu do piatich pracovných dní odo dňa prijatia platby z cudziny na účet centra,
 3. vymožené výživné poukáže v sume
 - 3a. bežného výživného podľa písmena b) bez zbytočného odkladu oprávnenej osobe,
 - 3b. zodpovedajúcej sume uvedenej v oznámení úradu podľa § 12 ods. 4 písm. b) v lehote desiatich pracovných dní od doručenia oznámenia na účet príslušného úradu,
 - 3c. rozdielu medzi sumou vymoženého výživného a sumami podľa bodov 3a a 3b oprávnenej osobe.“.

25. Poznámka pod čiarou k odkazu 12 sa vypúšťa.

Čl. II

Zákon č. 310/2021 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 177/2018 Z. z. o niektorých opatreniach na znižovanie administratívnej záťaže využívaním informačných systémov verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon proti byrokracii) v znení zákona č. 221/2019 Z. z. a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony sa mení takto:

V čl. XL sa vypúšťajú body 1 až 4.

Čl. III

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. januára 2022 okrem čl. I bodov 15, 16, 19 a 20, ktoré nadobúdajú účinnosť 1. decembra 2022.

Zuzana Čaputová v. r.

Boris Kollár v. r.

Eduard Heger v. r.

